

lig overtrædelse 3. gang bør retten til disse afsoningsformer fortabes.

ad 2.6.

Den nuværende store geografiske afstand er et stort problem, hvis de indsatte skal opretholde/udbygge sociale kontakter til deres hjem og omgivelser. Derfor bør princippet med regionalfængsler nu gennemføres konsekvent.

ad 3. 1.

Svenske forsøg viser den gunstige effekt af aflønning og normale økonomiske forpligtelser for indsatte.

ad 3.2.

I et demokratisk samfund må det være en selvfølge, at alle har fri organisationsret.

ad 3.3.

En større grad af selvforvaltning fremmer ansvarsbevidstheden og muligheden for at klare sig efter afsoning.

ad 3.4.

Disciplinærstraffesystemets funktionsmåde forekommer i dag uheldigt dels på grund af de mange straffe for småforseelser, dels fordi de ikendes arbitrært af vagtpersonalet. Dermed svækkes den indsattes retssikkerhed under afsoningen. De psykologiske og menneskelige forudsætninger for et effektivt resocialiseringsarbejde svækkes dermed. Ikendelse af disciplinærstraffe for småforseelser bør bortfalde, og ansvaret for alvorligere straffe bør klart placeres. Dette udelukker dog ikke, at såvel vagtpersonale som de indsattes organisation kan inddrages i de vurderinger, der lægges til grund for afgørelserne.

ad 4.

Over for totale og lukkede systemer bør der være indsigt og påvirkningsmuligheder udefra. Et tilsynsråd vil også være en gavnlig ventil for de indsatte, hvis de føler sig uretfærdigt behandlet.

ad 5.

Et forsigtigt skøn tyder på, at mindst $\frac{1}{4}$ af de 1.800 pladser, der er optaget af afsonere af fængselsstraffe, er besat af personer med straffelængder under 5 år, dvs. ca. 1.350 pladser. Når ændringen er slået fuldt igennem med reduktion til halvdelen, kan der følgelig spares ca. 675 pladser. De forbedrede prøveløsladelsesmuligheder for de lange straffe skønnes på langt sigt at kunne reducere belæget med $\frac{1}{3}$, dvs. ca. 150 pladser. Ændringerne kan dog kun forventes gradvis at slå igennem. Forsigtigt kan det anslås til ca. 200 i 1988, 400 i 1989, 600 i 1990, 800 i 1991 og følgende år. Lægges dette sammen med reduktionerne i belæg som følge af samfundstjeneste og alternativtjeneste, kan belæget formentlig nedsættes med i alt ca. 450 i 1988, 700 i 1989, 1.100 i 1990 og 1.300 i 1991 og følgende år.

Der regnes med, at den frie kriminalforsorg udbygges gradvis i takt med den øgede vægt på samfundstjeneste og alternativtjeneste, ligesom der regnes med en bedre forebyggende indsats over for betinget dømte (bl.a. den stærkt øgede indsats over for kombinationsdømte).

Der er især i 1987 og 1988 regnet med betydelige beløb til etablering af egnede faciliteter til alternativtjeneste. Der tænkes især på tilskud til gruppers etablering af værksteder, undervisningsfaciliteter samt bygningsombygninger ved socialpædagogiske produktions- og integrationskollektiver.

Klientbetaling til alternativtjeneste er den største udgiftspost. Uden denne overførsel af midler sparet på anstaltspladser vil det ikke være muligt at sikre et stort antal alternativtjenestepladser. Der er regnet med:

		fra 1/6 1986	1987	1988	1989	1990
Klienter til anstaltsplads	÷ 10 pct.	50	140	180	180	180
Klienter til anstaltsplads	÷ 30 pct.	10	20	40	60	60
Klienter til anstaltsplads	÷ 50 pct.	10	20	30	60	60
Antal klienter		70	180	250	300	300

Note: Tallene i tabellen er akkumuleret år for år.

Selv om kun ÷ 10 pct.-klienterne direkte modregnes i anstaltspladser, bliver der alligevel på grund

af besparelserne på kombinationsdommene råd til